

เกาหลีใต้ในปี ค.ศ. 2050

นักอนาคตนิยมมักจะทำการทำนายทายทักว่า ในอีกสิบปี ยี่สิบปี หรือร้อยปีว่า อะไรจะเกิดขึ้นในสังคมของตนเองและสังคมโลกบ้าง การทำนายดังกล่าวจะใช้การนำข้อมูลพื้นฐานที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ปัจจัยสภาพแวดล้อมหลายๆ ตัว รวมทั้งแบบแผนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอดีตมาร่วมเพื่อคำนวณดูว่า ปรากฏการณ์ในอนาคตจะเป็นเช่นไร จากนั้นก็จะหาทางวางแผนรับมือและ/หรือชี้นำสังคมนั้นๆ ว่า น่าจะเดินทางไปทิศทางใด ดังที่เราได้พบเห็นบทความและเอกสารเกี่ยวกับการทำนายสถานการณ์ในอนาคตของประเทศต่างๆ เสมอมา

กรณีของประเทศสาธารณรัฐเกาหลีหรือเกาหลีใต้นั้น สถาบันวิจัยการตั้งถิ่นฐานแห่งเกาหลี (Korea Research Institute for Human Settlements) ได้พิมพ์เผยแพร่รายงานล่าสุดชื่อ **มองไปข้างหน้าปี 2050** (Grand Vision 2050) เมื่อตอนปลายเดือนสิงหาคม ค.ศ. 2009 เพื่อนำข้อมูลสภาพเศรษฐกิจสังคมที่จะเกิดขึ้นเสนอต่อรัฐบาลในการวางแผนล่วงหน้า ประเด็นหลักๆ ที่สถาบันดังกล่าวได้ระบุไว้ก็คือ ในปี ค.ศ. 2050 (พ.ศ. 2593) เกาหลีใต้จะมีสภาพดังนี้

- ประชากรที่เป็นชาวต่างชาติในเกาหลีจะมีจำนวนร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด
- ประชากรร้อยละ 38 จะมีอายุ 65 ปีขึ้นไป
- รายได้ต่อหัวเท่ากับ 80,000 เหรียญสหรัฐ
- หุ่นยนต์จะทำงานแทนมนุษย์ราวร้อยละ 50
- เกิดปัญหาการแย่งชิงน้ำ
- ผู้หญิงจะมีอิทธิพลและมีบทบาทมากขึ้น

ประเด็นที่คนเกาหลีมีความเชื่อมาโดยตลอด ในสังคมของพวกเขามีลักษณะเป็นแบบ “เอกพันธุ์” นั่นคือ เป็นชนเผ่าพันธุ์เดียว ที่ไม่มีชนเชื้อชาติอื่นเข้าไปอาศัยอยู่ปละมปนในแผ่นดินนี้เลย (ยกเว้นชาวจีนที่อพยพเข้าไปในตอนปลายยุคอาณาจักรโชซอนราว 5,000 คน) ทำให้มีภาษาและวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกันทั่วทั้งประเทศ แต่เมื่อเกาหลีก้าวเข้าสู่สังคมโลกาภิวัตน์โดยลงทุนทำอุตสาหกรรมและการค้ากับประเทศต่างๆ รวมทั้งการต้องนำ “เจ้าสาว” จากต่างประเทศเข้ามาแต่งงานกับหนุ่มชานาที่หาผู้หญิงสาวเกาหลีไม่ได้ และการนำแรงงานต่างชาติเข้ามาทดแทนแรงงานเกาหลี ตลอดจนการขยายและปฏิรูประบบการศึกษาให้เป็นนานาชาติมากขึ้น ทำให้ต้องการครูอาจารย์จากต่างประเทศมาสอนและนำนักศึกษาต่างชาติเข้ามาเรียนในสถาบันการศึกษาของเกาหลี จะยังผลให้จำนวนชาวต่างชาติเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศ จากจำนวนทั้งสิ้น 1.1 ล้านคนในปัจจุบัน (ค.ศ. 2009) เป็น 4.09 ล้านคนในปี ค.ศ. 2050 ดังนั้น เกาหลีได้จะกลายเป็น “พหุสังคม” ที่วัฒนธรรมจะมีความหลากหลาย จึงเป็นเรื่องที่ชาวเกาหลีจะต้องยอมรับและสร้างความสมานฉันท์ด้วยการเปิดรับความแตกต่างของสังคมมากยิ่งขึ้น

อีกประเด็นหนึ่งที่จะมองเห็นได้ชัดก็คือการลดลงของประชากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะมีเด็กเกิดใหม่ลดลงในขณะที่ประชากรสูงวัยจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว กล่าวคือ ปัจจุบันอัตราเกิดของเกาหลีเท่ากับร้อยละ 1.19 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับต่ำที่สุดในโลกอยู่แล้ว คาดว่าในช่วงเวลาต่อไป อัตราการเกิดจะลดต่ำกว่าร้อยละ 1 ก็จะทำให้จำนวนเด็กที่เกิด 435,000 คนต่อปีจะลดเหลือเพียง 193,000 คนในปี ค.ศ. 2050 จำนวนประชากรที่มีอยู่ราว 49 ล้านคนในปัจจุบันลดเหลือเพียง 42 ล้านคนใน ค.ศ. 2050 และอายุเฉลี่ยของประชากรจะอยู่ราว 56.7 ปี ในทางตรงกันข้าม ประชากรสูงวัยที่มีอายุเกิน 65 ปีขึ้นไปจะมีราวร้อยละ 38.2 หรือมีจำนวนสูงที่สุดในโลกถ้าหน้าชาติใดๆ ไปแม้กระทั่งประเทศญี่ปุ่นทีเดียว (ดูตารางหน้าถัดไป)

ในปี ค.ศ. 2050 รายได้ต่อหัวของคนเกาหลีจะสูงถึง 80,000 เหรียญสหรัฐต่อปี โดยจะสามารถแข่งขันด้านความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจกับประเทศพัฒนาแล้วทั้งหลายได้ แต่ก็ยังมีข้อสังเกต

ว่า การที่จะนำชาติก้าวไปสู่ความมั่งคั่งเทียบเท่ากับประเทศเหล่านั้นได้ คนเกาหลีจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเศรษฐกิจและสังคมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์พลวัตของสังคมให้ก้าวไปสู่สังคมที่ดีขึ้นในอนาคต

อัตราร้อยละของจำนวนประชากรสูงวัยในปี ค.ศ. 2050

เกาหลี	38.2
ญี่ปุ่น	37.8
อิตาลี	33.3
สเปน	31.8
ฝรั่งเศส	26.9
แคนาดา	25.5
จีน	23.3
เม็กซิโก	22.1
สหรัฐอเมริกา	21.6

ประชากรส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในเมือง ทั้งนี้เป็นเพราะศูนย์กลางทางการเงินและวัฒนธรรมจะอยู่ที่เมืองหลวงของประเทศ จากการเฟื่องฟูทางเศรษฐกิจ คนเกาหลีจะมีชีวิตดั่งสาม

เป็นอยู่ดีขึ้นและเข้าถึงกิจกรรมทางวัฒนธรรมในระดับใหม่ที่เป็นเสมือนการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม
ขึ้นมาใหม่

สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตก็คือ การขาดแคลนน้ำในปี ค.ศ. 2050 เฉกเช่นเดียวกับประเทศ
ต่างๆ อีก 20 ประเทศ แม้ว่าในปัจจุบัน น้ำในเกาหลีจะมีอยู่อย่างเพียงพอ แต่ต่อไปในอนาคตความ
ขัดแย้งจะเกิดขึ้น อันเป็นผลมาจากแต่ละท้องถิ่นจะกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในท้องถิ่นของตน จะนำไปสู่
การแย่งชิงน้ำเพื่อใช้ในการบริโภคและการเกษตร ทั้งนี้ทั้งนั้น สาเหตุสำคัญมาจากภาวะโลกร้อน
ที่อุณหภูมิของโลกจะสูงขึ้น 4 องศาเซลเซียส และจะทำให้ต้นสนซึ่งเป็นไม้ที่ขึ้นอยู่มากมายใน
เกาหลีจะหายไป และชาวนาจะไม่สามารถปลูกต้นแอปเปิ้ลได้

ประการสุดท้ายก็คือ สังคมเกาหลีที่ผู้ชายเป็นใหญ่ในครอบครัวจะเปลี่ยนไป เมื่อผู้หญิงจะมี
บทบาทและอิทธิพลในสังคมเพิ่มมากขึ้น เพราะผู้หญิงจะเข้าสู่ตลาดแรงงานเพราะแรงงานชายจะ
ขาดหายไป สิทธิของผู้หญิงจะปรากฏขึ้นอย่างเด่นชัด ส่วนงานต่างๆ จะใช้หุ่นยนต์ทำงานแทนคน
มากขึ้น ทำให้ผลผลิตไม่ลดลงตามจำนวนแรงงานที่มีน้อยลง

รายงานการวิจัยเรื่อง มองไปข้างหน้า ปี 2050 ได้ชี้ให้เห็นถึงบางอย่างบางประการที่จะทำให้
คนเกาหลีต้องเตรียมตัวเตรียมใจเผชิญหน้ากับสิ่งท้าทายใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

อนึ่ง หลายๆ ประเทศก็ได้ทำรายงานประเภทนี้ขึ้นเช่นกัน... แล้วเราคิดว่า... ไทยจะเป็นเช่น
ไรในอีก 50 หรือ 100 ปี ...

อ้างอิง

Lee Hyo-sik, "Korea to Become Most Aged Society in OECD in 2050," **Korea Times**. July 10, 2009.

Jane Han, "Foreigners to Account for 10% of Population in 2050, **Korea Times**. September 3, 2009.

-----, "Korea in 2050," **Korea Times**. September 3, 2009.

ผู้เขียน: รองศาสตราจารย์ ดร. ดำรงค์ ฐานดี

ศูนย์เกาหลีศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

กันยายน 2552

